

Reinsalu: kuulutame sõja laste seksuaalse väärkohtlemise vastu

Justiitsminister Urmas Reinsalu ütles täna laste seksuaalse väärkohtlemise leviku uuringu tutvustusel, et peame kuulutama sõja laste seksuaalse väärkohtlemise vastu.

„Lubamatult palju Eesti lapsi langeb seksuaalse väärkohtlemise ohvriks. 12 aastaga, mil tehti viimane sarnane uuring, pole olukord värske uuringu järgi paremuse poole läinud. Kolmandik alaealistest lastest on kogenud seksuaalset väärkohtlemist ning neist omakorda kolmandik on olnud sellest nii sügavas depressioonis, et pole soovinud enam elada. Sellega, et olukord pole positiivsemaks muutunud, ei tohi leppida ja peame kuulutama sõja laste seksuaalsele väärkohtlemisele,“ ütles justiitsminister Urmas Reinsalu.

Justiitsministeeriumi tellitud ja eelmisel aastal Tartu ülikooli läbi viidud uuringust selgus, et kolmandik Eesti 16-19aastastest noortest on elu jooksul kogenud mõnda seksuaalse väärkohtlemise juhtumit. Peamiselt seisneb seksuaalne ahistamine uuringu andmetel käperdamises ja alasti eksponeerimises. Suurem osa sellistest juhtumitest leiab aset noorte endi vahel.

„Seksuaalne väärkohtlemine lapse- või noorukieas jätab inimese ellu sügava jälje, mis võib viia väga tõsiste tagajärgedeni inimese psüühikale. Seetõttu on väga oluline selliseid juhtumeid ennetada ja õppida juba väärkoheldud lapsi paremini aitama. Uuringu tulemused on vajalik sisend selliste ennetustegevuste planeerimiseks ja elluviimiseks,“ ütles justiitsministeeriumi kriminaalpoliitika osakonna nõunik Brit Tammiste.

Seksuaalvägivalda on kogenud iga kümnes noor, 5% on sunnitud olema seksuaalvahekorras. Tüdrukud on võrreldes poistega oluliselt rohkem seksuaalset väärkohtlemist kogenud (47% vs. 19%).

Uuringu üks autoreid, Tartu ülikooli soouuringu lektor Kadri Soo rääkis, et ebameeldivaim seksuaalvägivalla juhtum toimus enamasti siis, kui noor oli 15–16aastane. „Toimepanija oli sellistel juhtudel peamiselt meessoost 16–17aastane või alles täiskasvanuks saanud tuttav või praegune/endine poiss-sõber. 8% oli kogenud vägivalda pereliikme või sugulase poolt, 18% juhtudel oli vägivallatsejaks võõras isik.“

Veidi enam kui pooled väärkohtlemise ohvrid räägivad juhtunust kellelegi. Enamasti räägitakse toimunust sõbrale või emale. Vähesed usaldavad juhtumi rääkimisel spetsialiste (nõustaja, arst, lastekaitsetöötaja). Politseisse on teatatud aga väga üksikutest juhtumitest.

Seksuaalsel väärkohtlemisel võib olla tõsine mõju noore emotsionaalsele heaolule. Väärkohtlemist kogenud noored tundsid end väärkohtlemist mittekoogenutega võrreldes enam õnnetult, masendunult, tõrjutult ja pinges. Neil esines rohkem unehäireid, nad muretsesid enam ning tundsid tuleviku suhtes abitust.

Seksuaalsed väärkohtlemist kogevad rohkem noored, kelle vastu on varem kodus kasutatud väkset või füüsilist vägivalda ning kelle vanemate suhted on vägivaldsed. Samuti suurendab väärkohtlemise kogemise tõenäosust vanemate vähenenud osavõtlikkus lapse käekäigust. See tõukab noort inimest otsima tähelepanu ja lähedust väljastpoolt kodu.

„Laste ja noorte seksuaalse väärkohtlemise leviku uuring“ viidi läbi 2015. aastal justiitsministeeriumi tellimusel Tartu ülikooli sotsiaalteaduslike rakendusuuringute keskuse ja Tartu ülikooli ühiskonnateaduste instituudi teadlaste poolt. Viimane võrreldav uuring viidi Eestis läbi enam kui 10 aastat tagasi.

Uuringu eesmärgiks oli saada ülevaade laste ja noorte seksuaalse väärkohtlemise levikust Eestis: kui palju lapsi ning noori seksuaalse väärkohtlemisega kokku puutunud on, millised on väärkohtlemise ohvriks sattumise riskitegurid, kas ning kellele lapsed endaga juhtunust räägivad ning mida saaksime teha selleks, et seksuaalsed väärkohtlemist senisest paremini ennetada.

Uuringuga saab tutvuda [kriminaalpoliitika veebilehel](#) [1].

Justiitsministeeriumi [kodulehel](#) [2] on olemas ka abimaterjal olukorraks, kui inimene kahtlustab, et last on seksuaalselt väärkoheldud. Sama abimaterjal on kaasas manuses.

Allikas URL: <https://www.kriminaalpoliitika.ee/et/kuriteoennetus/reinsalukuulutame-soja-last-seksuaalse-vaarkohtlemise-vastu>

Lingid:

[1] <http://www.kriminaalpoliitika.ee/lasteuuring>

[2] <https://www.just.ee/et/eesmargid-tegevused/praktilisi-nouandeid/abimaterjal-lapsevanemale>